

กฎบัตรกลุ่มงานตรวจสอบภายใน

สำนักงานธนานุเคราะห์

ฉบับทบทวนปี 2560

กฎบัตรกลุ่มงานตรวจสอบภายใน สำนักงานธนานุเคราะห์

เพื่อให้การตรวจสอบภายในดำเนินงานอย่างอิสระ (Independence) ช่วยให้อำนาจงานธนานุเคราะห์ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการประสานประโยชน์โดยรวม สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร และสามารถสนับสนุนงานของ ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งปฏิบัติงานสอดคล้องกับระเบียบ กระบวนการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2555 คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระบวนการคลัง และมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน จึงได้จัดทำกฎบัตร กลุ่มงานตรวจสอบภายในขึ้น โดยกำหนดให้มีการสอบทานกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน

เพื่อให้การตรวจสอบภายในของสำนักงานธนานุเคราะห์ (สธค.) เป็นไปตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน โดยสามารถดำเนินการได้ด้วยความเป็นอิสระและมีความเที่ยงธรรม ในการตรวจสอบ มีการประเมินผลการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้ง นำเสนอผลการตรวจสอบ ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่สำคัญจากงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรโดยรวมบรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และสร้างมูลค่าเพิ่ม

คำนิยามของการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายความว่า งานที่สำนักงานธนานุเคราะห์กำหนดขึ้นเกี่ยวกับการ สร้างความเชื่อมั่นโดยการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการ กำกับดูแลที่ดี กระบวนการบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสำนักงานธนานุเคราะห์อย่างเป็น ระบบ รวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงานและการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างเป็นอิสระและเที่ยงธรรม เพื่อเพิ่ม คุณค่าและยกระดับกระบวนการปฏิบัติงานของสำนักงานธนานุเคราะห์ให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามที่ กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเป็นอิสระ (Independence) หมายถึง สภาพที่ปราศจากเงื่อนไข ที่ทำให้หรือน่าจะทำให้ ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถรักษาความเที่ยงธรรมไว้ได้ ทั้งนี้ จะต้องมีการดูแลให้มีความเป็นอิสระในทุก ๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็นในระดับตัวผู้ตรวจสอบ ภารกิจการตรวจสอบ หน่วยงานตรวจสอบ และในระดับขององค์กร

ความเที่ยงธรรม หรือความเป็นกลาง (Objectivity) หมายถึง ทัศนคติอันปราศจากความเอนเอียงที่เอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถทำงานตามภารกิจด้วยความเชื่อมั่นในผลงานและไม่มีการลดหย่อนในคุณภาพของงานวิจารณ์ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากผู้อื่นหรือกิจกรรมอื่น

หน่วยตรวจสอบภายใน หมายความว่า กลุ่มงานตรวจสอบภายในของสำนักงานธนานุเคราะห์ ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายใน หมายความว่า รวมถึง ผู้ตรวจสอบภายในอาวุโส ผู้ตรวจสอบภายใน และพนักงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของสำนักงานธนานุเคราะห์

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน หมายความว่า ผู้บริหารซึ่งได้รับการแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้

โครงสร้างของหน่วยตรวจสอบภายใน

1. หน่วยตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ในการบริหารทั่วไปของหน่วยตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น
2. การแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งและประเมินผลงานของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ให้คณะกรรมการตรวจสอบเสนอคณะกรรมการอำนวยการ ฯ เพื่อพิจารณา โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย
3. สำหรับการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งและประเมินผลงานของผู้ตรวจสอบภายในอยู่ภายใต้การพิจารณาของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็น ก่อนเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์เพื่อดำเนินการ
4. ผู้อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์จะมอบให้บุคคลอื่นควบคุมดูแลและปกครองบังคับบัญชาหน่วยตรวจสอบภายในแทนหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในไม่ได้ และจะแต่งตั้งให้ผู้ตรวจสอบภายในไปรักษาการในตำแหน่งอื่นหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นในขณะเดียวกันไม่ได้

คุณสมบัติ

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายใน ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. คุณวุฒิขั้นต่าระดับปริญญาตรี
2. มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
3. มีความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการที่ดี

4. มีความรู้...

4. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานธนานุเคราะห์

5. มีความรู้ในการปฏิบัติงานในสำนักงานธนานุเคราะห์ การประเมินความเสี่ยง และการควบคุมภายใน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดี รวมทั้งแผนและกระบวนการบริหารความเสี่ยง

2. ตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานธนานุเคราะห์

3. ตรวจสอบรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โอกาสเกิดการทุจริตและประสิทธิภาพขององค์กรในการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตภายในองค์กร

4. ตรวจสอบทรัพย์สินจำนำคงเหลือรายท่อนี้ให้มีความครบถ้วนถูกต้อง โดยการตรวจสอบทรัพย์สินจำนำคงเหลือให้ครบถ้วนทุกรายการ

5. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบภายในตามข้อ 1 ถึงข้อ 4 รวมทั้งมีข้อเสนอแนะวิธีและมาตรการในการปรับปรุงแก้ไขหน้าที่ตามข้อ 1 ถึงข้อ 4

6. ประสานงานกับผู้สอบบัญชีเพื่อให้สามารถเข้าใจแผนงานและกำหนดขอบเขตการตรวจสอบภายในที่เป็นประโยชน์ร่วมกันต่อสำนักงานธนานุเคราะห์

7. พัฒนาและอบรมความรู้ ทักษะ และความสามารถของผู้ตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของสำนักงานธนานุเคราะห์

8. ปฏิบัติงานอื่นที่ผู้บริหารสูงสุดมอบหมายโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

9. รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้บริหารระดับสายงาน ผู้บริหารหน่วยรับตรวจ เสนอประเด็นที่ตรวจพบพร้อมข้อเสนอแนะประเด็นความเห็นและคำชี้แจงพร้อมแผนดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้รับตรวจที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักและผู้ที่เกี่ยวข้อง

10. รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบและผู้อำนวยการ กำหนดระยะเวลาความถี่อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง หรือความถี่ตามความต้องการของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยรายละเอียดของรายงานสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง

11. ติดตามผลการตรวจสอบและการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของฝ่ายบริหารเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลและประหยดยิ่งขึ้น จัดทำรายงานติดตามผลการตรวจสอบโดยประยุกต์ใช้กระบวนการรายงานผลการตรวจสอบ

12. ในกรณีที่หน่วยตรวจสอบภายในพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีการปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ สำนักงานธนานุเคราะห์ ให้รายงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการตรวจสอบทราบ เพื่อแจ้งต่อผู้บริหาร สูงสุดต่อไป

ในกรณีที่หน่วยตรวจสอบภายในพบหรือมีข้อสงสัยว่า มีรายการหรือการกระทำที่อาจ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลการดำเนินงานของสำนักงานธนานุเคราะห์อย่างร้ายแรง การขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ การทุจริต หรือมีรายการผิดปกติหรือความบกพร่องที่สำคัญในระบบการควบคุมภายใน ให้รายงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการตรวจสอบและผู้บริหารสูงสุดทันที เพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการ อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์ต่อไป

ความสัมพันธ์กับคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหาร

1. ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในกับคณะกรรมการตรวจสอบ

1) หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในในฐานะเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดยตำแหน่งต้องเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการตรวจสอบ ยกเว้นคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในไม่ควรเข้าร่วมประชุมในครั้งนั้น หรือเฉพาะบางวาระการประชุม เหตุผล ของการไม่ได้รับอนุญาตให้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

2) การหารืออย่างอิสระและตรงไปตรงมากับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นการ เฉพาะโดยไม่มีฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

3) จัดทำรายงานประจำปี รายงานวัตถุประสงค์จากการตรวจสอบภายใน อำนาจ และภาระหน้าที่ตลอดจนผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ รวมทั้งระบุความเสี่ยงที่สำคัญที่องค์กร เผชิญอยู่และการควบคุมภายในที่มีการกำกับดูแลกิจการและอื่น ๆ ต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และผู้อำนวยการอย่างน้อย ปีละครั้ง โดยรายงานมีลักษณะและรายละเอียดสอดคล้องกับหลักการรายงาน ในคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

4) ได้รับสิทธิในการเข้าพบเพื่อรายงานการปฏิบัติงานหรือปัญหาต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการตรวจสอบและโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประธานกรรมการตรวจสอบได้ตลอดเวลาเพื่อหารือ ประเด็นต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในความเป็นอิสระมากขึ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในกับฝ่ายบริหารของสำนักงานธนานุเคราะห์

1) ในกรณีที่ฝ่ายบริหารขอให้หน่วยตรวจสอบภายในทำการตรวจสอบและรายงานผล การตรวจสอบในประเด็นเฉพาะเรื่องนอกเหนือจากกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี ที่คณะกรรมการตรวจสอบอนุมัติ ให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเสนอคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาความ เหมาะสมว่า จะมีความขัดแย้งกับขอบเขตและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบหรือไม่ หากดำเนินการตามที่ฝ่ายบริหารร้องขอให้นำเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบด้วย

2) หากมีข้อสงสัยหรือสันนิษฐานว่า อาจมีการทุจริตหรือให้มีการค้นหาการทุจริต การตัดสินใจที่จะให้มีบุคคลภายนอก เข้ามาร่วมในการค้นหาหรือสอบสวนต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ ผู้บริหารระดับสูง ผู้อำนวยการ หรือคณะกรรมการผู้อำนวยการ ฯ หากเห็นว่าผู้บริหารหน่วยรับตรวจ ผู้บริหารระดับสูง ผู้อำนวยการ ไม่ได้ดำเนินการอย่างเหมาะสมหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องรายงานต่อ คณะกรรมการตรวจสอบโดยทันที

ความสัมพันธ์กับผู้สอบบัญชีและองค์กรกำกับดูแลอื่น

1. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในหารือกับฝ่ายบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ ก่อนที่จะนำเสนอรายงานต่อองค์กรกำกับดูแลอื่น เช่น กระทรวงเจ้าสังกัด กระทรวงการคลัง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

2. หากองค์กรกำกับดูแลอื่นที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ความเชื่อมั่นเข้ามา ปฏิบัติงาน หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในควรหารือเพื่อพิจารณาว่า องค์กรกำกับดูแลอื่นจะสามารถใช้ ประโยชน์ ผลการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานได้หรือไม่ และขอผลการตรวจสอบของ องค์กรกำกับดูแลอื่น เพื่อช่วยในการกำหนด และพิจารณาประเด็นที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในกับผู้สอบบัญชี โดยหัวหน้าหน่วย ตรวจสอบภายในหารือกับผู้สอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ

1) ประเด็นเกี่ยวกับแผนการตรวจสอบและประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงานในกิจกรรมหรือวัตถุประสงค์เดียวกัน

2) ประเด็นผู้สอบบัญชีสามารถใช้รายงานของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อแสดงความเห็น หรือเป็นส่วนหนึ่งของงานสอบบัญชี โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระ หรือไม่ทำให้การใช้จรรยาบรรณของผู้สอบ บัญชีเบี่ยงเบนไป

3) ประเด็นการหารือทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเทคนิคในการตรวจสอบ แนวทางการตรวจสอบและการประสานงานในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ความเป็นอิสระและความรับผิดชอบของหน่วยตรวจสอบภายในที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและผู้อำนวยการ

1. สายการบังคับบัญชา ตามโครงสร้างหน่วยตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ

1) สายการรายงาน การปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน (Functional Reporting) ขึ้นตรง ต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเสนอกฎบัตรและแผนการตรวจสอบภายใน แผนฝึกอบรม แผนการสรรหาอัตรากำลังต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่ออนุมัติ และรายงานผลการตรวจสอบ เสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และผู้อำนวยการ ยกเว้นรายงานผลการตรวจสอบกิจกรรมที่อยู่ภายใต้ ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้อำนวยการให้รายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น

2) สายการรายงาน เรื่องเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป ให้ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยการจัดสรรงบประมาณ งานธุรการ การประสานงานเพื่อปฏิบัติงานตรวจสอบ ตามแผนที่คณะกรรมการ ตรวจสอบอนุมัติ ให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในรายงานนำเสนอต่อผู้อำนวยการ ภายหลังจากที่ได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว เพื่อให้ผู้อำนวยการดำเนินการสนับสนุน ให้การปฏิบัติงานประจำวัน เป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิผล

2. คณะกรรมการตรวจสอบประเมินความเพียงพอและเหมาะสม ของทรัพยากร หน่วยตรวจสอบภายใน

1) สถานภาพของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องสูงเพียงพอและเหมาะสมเพื่อ ช่วยในการหารือและเจรจาผลการตรวจกับผู้บริหารระดับสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคณะกรรมการตรวจสอบ รับผิดชอบในการให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน สอบทานทักษะ ประสบการณ์และความรู้ ความสามารถของผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน

2) ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายในแสดงให้เห็นได้ โดยผู้ตรวจสอบภายใน

ก. ไม่มีสิทธิได้รับมอบหมายให้ไปช่วยปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานเกี่ยวกับการตรวจสอบ ภายใน

ข. ไม่มีสิทธิได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบ เพื่อให้ความเชื่อมั่นในกิจกรรม ที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องในระยะเวลา 1 ปี ก่อนการตรวจสอบ

ค. ไม่มีสิทธิได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบในกิจกรรมใด ๆ ที่เห็นว่าอาจมี ผลกระทบต่อความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม เช่น งานตรวจก่อนจ่าย งานประจำหรือการเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการต่าง ๆ

ง. ปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในกิจกรรมที่ตนเองเคยรับผิดชอบ มาก่อนได้

จ. จัดให้มีการสับเปลี่ยนผู้ตรวจสอบภายใน โดยกำหนดการหมุนเวียนหน่วยรับตรวจ ที่รับผิดชอบ ระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

3. การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1) หากความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมถูกกระทบทั้งโดยข้อเท็จจริงหรือโดย พฤติกรรมที่แสดงให้เห็น ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยรายละเอียดของผลกระทบต่อหัวหน้าหน่วยตรวจสอบ ภายใน และรายงานต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้อำนวยการ ผู้บริหารหน่วยรับตรวจที่ เกี่ยวข้องที่เป็นผู้รับรายงาน เป็นต้น ลักษณะของการเปิดเผยนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผลกระทบ หากผู้ตรวจสอบ ภายใน คิดว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระ หรือความเที่ยงธรรมในการนำเสนอคำแนะนำ จะต้องเปิดเผย รายละเอียดต่อผู้ที่ได้รับคำแนะนำก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือก่อนการเริ่มโครงการ หรือการสอบทาน

2) ผู้ตรวจสอบภายในแต่ละคนจะต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจมีขึ้นจากการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงจากการเคยเป็นผู้บริหารให้กิจกรรมที่ตนได้รับมอบหมายให้ไปทำการตรวจสอบ และความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้บริหารกิจกรรมนั้น

3) ผู้ตรวจสอบภายในควรวางแผนมอบหมายงานตรวจสอบภายในเพื่อลดความเสี่ยงจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามความเหมาะสม

ขอบเขตการปฏิบัติงาน

1. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตามขอบเขตการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย การสอบทาน กระบวนการในการปฏิบัติงาน และประเมินความเพียงพอของนโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และการปฏิบัติงานในการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลเพื่อ

1) ประเมินผล และติดตามการดำเนินงานว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลและประหยัด

2) ระบุ และประเมินการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในแต่ละระดับของการปฏิบัติงานขององค์กรโดยรวม หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หรือของกิจกรรมที่ทำการตรวจสอบ

3) ให้คำแนะนำแก่ฝ่ายบริหารเพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมีการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน

4) ให้เกิดความมั่นใจว่าการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างประหยัดมีประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพ

5) ให้เกิดความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด รวมทั้งการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณ ระเบียบ วิธีปฏิบัติ กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

6) ให้เกิดความมั่นใจว่าข้อมูล บัญชีต่างๆ รวมทั้งรายงานภายใน รายงานภายนอก และกระบวนการที่เกี่ยวข้องมีความครบถ้วน ถูกต้อง และเชื่อถือได้

7) ให้มีการดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กร และผลประโยชน์ต่าง ๆ มิให้เกิดความสูญเสีย รวมทั้งเกิดการทุจริต ผิดปกติหรือคอร์รัปชัน

2. ขอบเขตการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยตรวจสอบภายในกับหน่วยงานบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารในหน่วยงานนั้น และคณะทำงานที่รับผิดชอบในการค้นหา และป้องกันการทุจริตภายในองค์กร

ผู้ตรวจสอบภายในมีความรับผิดชอบในการช่วยป้องกันการทุจริตโดยการสอบทาน และประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน ดังต่อไปนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

2) การประเมินความเสี่ยงจากการทุจริต

3)การสอบทาน...

3) การสอบทานประสิทธิผลของการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริต
4) การเปลี่ยนแปลง กฎ ระเบียบ หรือระบบในการปฏิบัติงานที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

- 5) การประเมินประสิทธิผลของระบบการสื่อสารและสารสนเทศ
6) ประเมินกิจกรรมการติดตามผล

3. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายในควรแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความจำเป็น ในการสืบสวนในรายละเอียดและการปรับปรุงการควบคุมภายใน หากพบการทุจริต หรือข้อสงสัยหรือข้อสันนิษฐานว่า อาจมีการทุจริต หรือมีสิ่งผิดปกติ หรือมีข้อบกพร่อง ที่เป็นสาระสำคัญในระบบการควบคุมภายใน และประเมินผลกระทบที่มีต่อความเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ความเสี่ยงการควบคุมภายในและการกำกับดูแล

ลักษณะงานของหน่วยตรวจสอบภายใน แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. งานตรวจสอบเพื่อให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service)

เพื่อบริการให้ความมั่นใจแก่ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อช่วยปรับปรุง การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการโดยการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการประเมิน ระบบ ระเบียบ และการปฏิบัติงานที่ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ขององค์กร บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ และเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงให้มีระบบและระเบียบในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

หากบุคคลภายนอกองค์กรเข้ามาเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้ความเชื่อมั่น ต้องกำหนดลักษณะงานให้ชัดเจน

2. งานให้คำปรึกษาหรือบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services)

เพื่อให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลกิจการ ลักษณะงานและขอบเขตงานเป็นเรื่องที่ต้องตกลงกัน

การปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐาน การปฏิบัติงาน นโยบาย ระเบียบ และคู่มือการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ พึงปฏิบัติ

สิทธิ

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายใน มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ทรัพย์สิน บุคลากร สถานที่ และมีอำนาจในการขอและได้รับข้อมูล เอกสารที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ตามที่พิจารณาแล้วว่าจำเป็นในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบ จึงให้สิทธิ และอำนาจหน่วยตรวจสอบภายในเกี่ยวกับ

1. การเข้าถึงและติดต่อสื่อสารโดยตรงกับบุคลากรของหน่วยรับตรวจ
2. สิทธิและอำนาจในการขอข้อมูลและแฟ้มข้อมูลของหน่วยรับตรวจ รวมถึงข้อมูลด้านการบริหารรายงานการประชุมของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการต่าง ๆ รวมถึงคณะกรรมการอำนวยการ ฯ

3. การตรวจสอบ...

3. การตรวจสอบทรัพย์สิน กิจกรรมและส่วนงานต่าง ๆ ของหน่วยรับตรวจ

4. การรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการถูกจำกัดสิทธิและอำนาจการแทรกแซงที่เกิดขึ้นในการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานและการรายงานผลการตรวจสอบ

หน้าที่ของผู้รับตรวจ

ผู้บริหารหน่วยรับตรวจ มีหน้าที่ดำเนินการตามระยะเวลาที่หน่วยตรวจสอบภายในกำหนด ดังนี้

1. อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
2. จัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้เรียบร้อยทันกาล และพร้อมที่จะตรวจสอบได้

3. เตรียมเอกสารหรือหลักฐานอื่นในการปฏิบัติงานไว้ให้ครบถ้วนและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้

4. ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้ผู้ตรวจสอบภายใน

5. ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่าง ๆ

6. กรณีผู้บริหารหน่วยรับตรวจดำเนินการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่หน่วยตรวจสอบภายในร้องขอ ให้หน่วยตรวจสอบภายในเสนอผู้อำนวยการ เป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาสั่งการ เพื่อสนับสนุนให้งานตรวจสอบเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิผลตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนด

จรรยาบรรณสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายในจะต้องดำเนินการภายใต้หลักจรรยาบรรณ 4 ประการ ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม การรักษาความลับและความสามารถในหน้าที่

จรรยาบรรณว่าด้วยความซื่อสัตย์

1. ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติตามกฎหมาย และเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบและวิชาชีพ
3. ผู้ตรวจสอบภายในพึงละเว้นการเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนร่วมกับการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย หรืออาจเสื่อมเสียต่อวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หรือสำนักงานธรรมาภิบาล
4. ผู้ตรวจสอบภายในพึงให้ความเคารพและสนับสนุนวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย และหลักจริยธรรมของสำนักงานธรรมาภิบาล

จรรยาบรรณว่าด้วยความเที่ยงธรรม

5. ผู้ตรวจสอบภายในพึงละเว้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ที่บั่นทอนหรืออาจบั่นทอนการประเมินอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียงของตน ตลอดจนการกระทำหรือความสัมพันธ์ที่ขัดต่อผลประโยชน์ของสำนักงานธรรมาภิบาล

6. ผู้ตรวจสอบภายในพึงละเว้นการรับสิ่งของ หรือผลตอบแทนใด ๆ ที่บั่นทอน หรืออาจบั่นทอน ทำให้ขาดความเที่ยงธรรมในการใช้วิจารณญาณในการปฏิบัติหน้าที่

7. ผู้ตรวจสอบ...

7. ผู้ตรวจสอบภายในพึงเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ทราบ ซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยแล้ว อาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบบิดเบือนไป

จรรยาบรรณว่าด้วยการรักษาความลับ

8. ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบในการใช้ข้อมูล และรักษาข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ไว้เป็นความลับ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจโดยชอบด้วย กฎหมายสั่งให้เปิดเผยข้อมูล

9. ผู้ตรวจสอบภายในพึงละเว้นการใช้ข้อมูลที่ได้มาเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือในรูปแบบอื่นใด ที่ถือเป็นการขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักจริยธรรมของสำนักงาน ธนानุเคราะห์

จรรยาบรรณว่าด้วยความสามารถในหน้าที่

10. ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในงานส่วนที่ตนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับงานส่วนนั้น เท่านั้น

11. ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงานการตรวจสอบ ภายในของกระทรวงการคลัง และปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในที่เผยแพร่ โดยสมาคม ผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย

12. ผู้ตรวจสอบภายในพึงศึกษา พัฒนา ความชำนาญ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของ การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และอุทิศเวลาให้แก่สำนักงานธนานุเคราะห์อย่างเต็มที่

ขอบเขตการบังคับใช้

13. ผู้ตรวจสอบภายในตามจรรยาบรรณนี้ให้หมายความรวมถึงบุคคลภายนอกที่เข้ามา ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในของสำนักงานธนานุเคราะห์ด้วย

มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในสำนักงานธนานุเคราะห์ ให้ใช้คู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสอบภายในของรัฐบาลกิจ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐบาลกิจ กระทรวงการคลัง ที่ได้จัดทำขึ้น เป็นแนวทางปฏิบัติงานที่ถูกต้องเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ การตรวจสอบภายใน

ให้ยกเลิกกฎบัตรกลุ่มงานตรวจสอบภายใน สำนักงานธนานุเคราะห์ ลงวันที่ 29 กันยายน 2559 และให้ใช้กฎบัตรกลุ่มงานตรวจสอบภายใน สำนักงานธนานุเคราะห์ฉบับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ 19 กันยายน 2560

พลเรือโท

(วิพากษ์ น้อยจินดา)

ประธานกรรมการตรวจสอบสำนักงานธนานุเคราะห์